

Besluit van de gouverneur betreffende invoering van tijdelijk verbod op onttrekking van water uit onbevaarbare waterlopen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De wet betreffende de onbevaarbare waterlopen van 28 december 1967, artikel 23bis;
- Het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van diverse bepalingen uit de wet onbevaarbare waterlopen van 7 mei 2021, artikel 31.

Vormvereisten

De volgende vormvereiste is vervuld:

- De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid heeft advies gegeven op 16 juni 2025.
- Het provinciaal droogteoverleg heeft een voorstel geformuleerd voor dit besluit in het overleg van 26 juni 2025.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het eindrapport "Uitwerking van een reactief afwegingskader voor prioritair watergebruik tijdens waterschaarste" dat in de mededeling van de Vlaamse regering van 30 april 2021 bekrachtigd werd en de daarin voorgestelde droogte-indicatoren en hun bijhorende drempelwaarden. Dit besluit houdt eveneens rekening met verdere gebied specifieke informatie die aangeleverd is tijdens het provinciaal droogteoverleg van 26 juni 2025.

De CIW Adviesgroep Droogte en het provinciaal droogteoverleg van de provincie West-Vlaanderen stelden eerder al vast dat de drempels van de droogte-indicatoren op meerdere locaties in de provincie West-Vlaanderen onderschreden werden. Dit was in het bijzonder het geval voor de Heulebeek, de Rivierbeek-Hertsbergebeek, de Handzamevaart (opwaarts deel), de Mandel, de Poekebeek en de Blankaart. Voor enkele van deze stroomgebieden zorgde de neerslag van woensdagnacht 25 juni voor een kortstondige piek, maar al de daaropvolgende ochtend was al een terugval naar een basisdebiet vast te stellen. Door het uitblijven van betekenisvolle neerslag is het aangewezen om het onttrekkingsverbod voor deze stroomgebieden aan te houden.

Actueel is de tendens van heel lage basisdebieten met droogvallende (kleinere) bovenlopen. Het advies vanuit het operationeel overleg met de waterbeheerders op 25 juni 2025 en bijgewerkt in het voorstel voor het provinciaal droogteoverleg op 26 juni 2025 is om het tijdelijk onttrekkingsverbod voor de onbevaarbare waterlopen in de hellende gebieden uit te breiden naar alle onbevaarbare waterlopen behalve voor delen die onder directe invloed staan van de bevaarbare waterlopen zoals bijvoorbeeld een deel van de Handzamevaart of het werkingsgebied van de Zuidijzerpolder. Voor een deel van de Heulebeek en de Poperingevaart is er door lozing een hoger debiet, waardoor voor dit specifieke deel op de 1^e categorie waterloop nog onttrekking toegelaten blijft. Dit is aangeduid op het kaartmateriaal met een groene lijn.

In de kustpolders blijven de waterlopen op peil. Enkel de Westkustpolder kan door verhoogde geleidbaarheden onvoldoende de waterlopen in haar gebied aanvullen. Voor het werkingsgebied van de Westkustpolder is ook het advies om een onttrekkingsverbod in te stellen.

Met dit besluit wordt tegemoet gekomen aan de doelstellingen die bijdragen aan het integraal waterbeleid conform artikel 1.2.2. 1° (de bescherming, de verbetering of het herstel van oppervlakte en grondwaterlichamen), 3° (het duurzaam beheer van de voorraden aan oppervlakte- en grondwater) en 6° (het terugdringen van het risico op waterschaarste).

Gelet het gecontroleerd overstromingsgebied in de Kleine Izegemstraat in Ledegem, in de Kernemelkputstraat in Lichtervelde en op de Douvebeek achter het dorp van Wulvergem (Heuvelland) een spaarfunctie heeft en deze watervoorraad bedoeld is om aan te wenden tijdens een droogteperiode in zoverre het minimumpeil op de waterloop waarmee ze in verbinding staat niet onderschreden wordt.

Bekendmaking van dit besluit

Dit besluit wordt bekend gemaakt door publicatie in het provinciaal bestuursmemoriaal.

Daarnaast wordt aan de bevoegde besturen en administraties gevraagd om dit besluit en de bijhorende kaart bekend te maken via:

- Het e-loket wateronttrekking uit onbevaarbare waterlopen (<https://www.wateronttrekking.be>);
- De website <https://www.vlaanderen.be/droogtemaatregelen>;
- De website van de provincie;
- De website van de betrokken lokale besturen.

Het besluit wordt bezorgd aan de betrokken waterbeheerders, lokale besturen, politiezones en de toezichthouders.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid;
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (waterwetboek);
- De Europese habitatrichtlijn (92/43/EEG) inzake de bescherming van de natuurlijke habitat en de wilde flora en fauna;
- Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet), artikel 16, 26bis en 36ter.

DE GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE WEST-VLAANDEREN BESLUIT:

Artikel 1.

Het is verboden water te onttrekken uit alle onbevaarbare waterlopen en publieke grachten in de stroomgebieden zoals weergegeven in een rode kleur in bijlage 1. Het betreft onder meer de stroomgebieden van:

- De Heulebeek (gedeeltelijk);
- De Poekebeek (volledig);
- De Rivierbeek-Hertsbergebeek (volledig);
- De Mandel (volledig);
- De Handzamevaart (gedeeltelijk);
- De Kerkebeek (volledig);
- De Martjesvaart (volledig);
- De Poperingevaart (gedeeltelijk);
- De Grote Kemmelbeek (volledig);
- De Devebeek (volledig);
- De Blankaart (volledig);
- De Douvebeek (volledig);
- Het Langeleed (volledig);
- De Grote Beverdijkvaar (volledig);
- De Bergenvaart (volledig) en
- De Ringsloot (volledig).

Artikel 2.

Op de tijdelijke onttrekkingsverboden van artikel 1 zijn volgende uitzonderingen van toepassing:

1. Onttrekkingen met weidepompen voor drenking van vee in weides. Weidepompen omvatten zowel mechanische weidepompen als weidepompen op zonne- of windenergie;
2. Onttrekkingen met zonnepompen voor weidevogels;
3. Onttrekkingen door hulpdiensten in geval van nood wanneer er geen alternatief voorhanden is;
4. Onttrekkingen voor het vullen van spuittoestellen om gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken, op voorwaarde dat de gebruiker van de toestellen dusdanig te werk gaat dat er geen risico op puntverontreiniging is;
5. Door de waterbeheerder gemachtigde onttrekkingen via een gravitaire overloop met vaste hoogte die er voor zorgt dat er enkel een onttrekking gebeurt wanneer de minimumpeilen verzekerd zijn;
6. Door de waterbeheerder gemachtigde onttrekkingen aan het gecontroleerd overstromingsgebied in de Kleine Izegemstraat in Ledegem en de Kernemelkputstraat in Lichtervelde en aan de Douvebeek in Wulvergem voor zover het minimumpeil op de waterloop waarmee ze in verbinding staat niet onderschreden wordt.

Artikel 3.

Toezicht en handhaving van dit besluit verloopt zoals geregeld door of in uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en het Wetboek van strafvordering.

Artikel 4.

Dit besluit treedt in werking vanaf 30 juni 2025 tot het wordt opgeheven bij besluit van de gouverneur en vervangt het besluit tot invoering van een tijdelijk verbod op onttrekking van water uit onbevaarbare waterlopen van 28 mei 2025.

Brugge, 26 juni 2025

De gouverneur van de provincie West-Vlaanderen,

Carl Decaluwe

Tijdelijk onttrekkingsverbod in West-Vlaanderen

